



Community participation in the management of the Nong Peung wetland: A case study of Ban Pak Peung, Paksan District, Bolikhamxay Province

Malaphone TANSAVATH¹, Chittana PHOMPILA², Somsanook ACKHAVONG³, Phitsanou PHANTHAVONG*⁴ and Vansaleum PHENGVICHITH⁵

Department of Agriculture and Environment, Borikhamxay Province, Lao PDR

Abstract

***Correspondence:** Phitsanou
PHANTHAVONG, Faculty of
Forest Sciences, National University
of Laos, Tel: +85620 96539273, E-
mail: noupitsanou@gmail.com

Article Info:

Submitted: September 10, 2025

Revised: October 10, 2025

Accepted: October 21, 2025

The purpose of this study was to assess the participation of local residents in the Urban Ebs Lao PDR project activities related to the management of the Nong Peung Wetland in Pakpeung Village, Paksan District, Borikhamxay Province. Data were collected through interviews with members of the project management committee, village authorities, and a sample of 105 households. The data were analyzed using Microsoft Excel to determine frequencies, percentages (%), and average ($\bar{x}$)

The results showed that villagers in Pakpeung participated in activities related to establishing responsible units for water management, ensuring flood prevention during the rainy season, and maintaining an adequate water supply during the dry season. These activities included three sub-activities coordinated at both the central and village levels, with villagers participating an average of 39 times per person per activity.

The survey and removal of sediment and waste obstructing water flow included seven sub-activities, of which villagers participated more actively in five, totaling 40 times per person per activity ($\bar{x} = 1.90$, 38.10%). Participation in the activity of monitoring residual chemicals and enforcing control measures averaged ($\bar{x} = 3.42$, 68.57%), while the activity of hiring fishing boats to collect garbage from water sources showed a high level of participation ($\bar{x} = 4.33$, 86%).

Additionally, there were activities concerning the approval of land-use changes in accordance with land laws. The project planned two sub-activities, both of which were completed by 2025, with an average implementation rate of 15.38%. However, it was also found that the rules and regulations for managing land use within the Nong Peung watershed have not been effectively enforced.

Overall, while the planned activities could be implemented successfully, the level of public participation in these activities was considered low.

Keywords: Management, Wetland, participation, activities

1. ພາກສະເໜີ

ປະເທດລາວມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຮັ່ງມີໄປດ້ວຍ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ, ມີທ້ອງຮ່ອງໜອງບຶງ ນ້ອຍໃຫຍ່ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍທົ່ວປະເທດ (ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2016). ຕັ້ງແຕ່ເໜືອເຖິງໃຕ້ທີ່ເປັນດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ສຳຄັນອີກ ຫຼາຍແຫ່ງຄື: ດິນບໍລິເວນນ້ຳຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ມີເນື້ອທີ່ 200 ha ຂຶ້ນໄປ ມີ 53 ແຫ່ງ, ຂະໜາດກາງແມ່ນມີເນື້ອທີ່ 50-199 ha ມີ 17 ແຫ່ງ, ຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນມີເນື້ອທີ່ 49 ha ມີ 221 ແຫ່ງ ລວມ ທັງໝົດມີດິນບໍລິເວນນ້ຳທົ່ວປະເທດ 291 ແຫ່ງ ແລະ ດິນບໍລິເວນນ້ຳທີ່

ຈັດຢູ່ໃນສິນທິສັນຍາ ຣາມຊາ ມີ 2 ແຫ່ງ ຄື: ບຶງຂຽດໂງ່ງ ແລະ ເຊຈຳ ພອນ (IUCN, 2012). ຊຶ່ງບັນດາທ້ອງຮ່ອງໜອງບຶງ ດັ່ງກ່າວໄດ້ມີ ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນໃນປະເທດ (ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ, 2016). ເປັນແຫຼ່ງເພາະຜົນຂອງສັດນ້ຳ, ສັດຄົງບິກເຄິ່ງນ້ຳ ແລະ ບັນດາສັດນ້ອຍໃຫຍ່ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເປັນແຫຼ່ງ ທຳ ມາຫາກິນຂອງປະຊາຊົນການພັດທະນາການສ້າງເສດຖະກິນ-ສັງຄົມ ໂດຍອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (Piyangsu, 2016). ກິດຈະກຳຂອງມະນຸດທີ່ຮູ້ເທົ່າບໍ່ເຖິງການ ແລະ ລະບຽບໃນ

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນທາງໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ມີ ການທຳລາຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ອາດກາຍເປັນການສູນເສຍຜືນທີ່ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ໃນປະເທດລາວໄດ້ຖືກບັນທຶກໄວ້ເປັນຜືນທີ່ໃນການສູນເສຍດິນບໍລິເວນນ້ຳໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນອາຊີ ແລະ ສັງເກດເຫັນໄດ້ ເປັນຢ່າງດີວ່າ ສັງຄົມຍຸກປັດຈຸບັນໃນທົ່ວໂລກ ລວມທັງ ສປປ ລາວ ຍັງຂາດຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ດີກ່ຽວກັບດິນບໍລິເວນ ນ້ຳ, ຄຸນຄ່າຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊະນິດພັນຜືດ ແລະ ສັດທີ່ມີຄ່າຫຼາຍຮ້ອຍຊະນິດ (Sombatmoonwong, 2013). ສຳລັບໜ້າທີ່ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳໂດຍສະໜອງໃຫ້ຊຸມຊົນໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ ເຊັ່ນ: ແຫຼ່ງອາຫານ, ການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມ, ການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ, ການສະໜອງນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ (ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2014). ການມີ ສ່ວນຮ່ວມໃນການອະນຸລັກເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ ຈຶ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຄື: ເປັນແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ວັດຖຸດິບ, ເປັນທີ່ຮອງຮັບກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງມະນຸດ ແລະ ຊ່ວຍເກື້ອກູນໃຫ້ຊີວິດດຳລົງຢູ່ໄດ້, ເປັນແຫຼ່ງຮອງຮັບຂອງເສດຖະກິດຈາກຂະບວນການຜະລິດ (Nakwah & Chala, 2014). ການບໍລິການຕ່າງໆເນື່ອງຈາກການເອົາອົງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນໄລຍະຜ່ານມາ ໃຫ້ມີຊີວິດຢູ່ລອດໄດ້ ແລະ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງມະນຸດດີຂຶ້ນ, ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຜົນເສຍ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຂີດຄວາມສາມາດໃນການຮອງຮັບ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ຢ່າງຍືນຍົງຕໍ່ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດໃຫ້ເປັນລະບົບຢ່າງເໝາະສົມ ຈຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສື່ອມໂຊມຂອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈົນກາຍເປັນບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຍ້ອນກັບມາສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ຄວາມເປັນຢູ່ຂອງມະນຸດໃນທີ່ສຸດ (Chankaew, 2014).

ການຈັດສັນຜືນທີ່ແຫຼ່ງນ້ຳ ແມ່ນມີບົດບາດຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ ເພາະຊັບພະຍາກອນນ້ຳມີ ຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນປະເທດ ຊຶ່ງປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍດຳລົງຊີວິດໃນເຂດ ຊຶມນະບົດທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານໃກ້ກັບຫ້ວຍນ້ຳ, ລຳເຊ, ຫ້ວຍ, ຮ່ອງ, ຄອງ, ປຶງ ແລະ ນ້ຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນໃນແຫຼ່ງນ້ຳນັ້ນ ເຊັ່ນ: ເປັນແຫຼ່ງສະໜອງອາຫານ, ເປັນແຫຼ່ງໃນການສ້າງລາຍຮັບຈາກການນຳໃຊ້ນ້ຳດ້ວຍການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດ, ການຫາປາ, ປາ, ກຸ້ງ, ຫອຍ, ຜັກນ້ຳ, ໜໍ່ໄມ້ (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2013). ທີ່ສຳຄັນຍັງເປັນແຫຼ່ງຂະຫຍາຍຜົນຂອງສັດນ້ຳ-ສັດປ່າອື່ນໆ, ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຊີວະນາໆພັນໃນນ້ຳ ໂດຍບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງແບບ ຍືນຍົງເທົ່າທີ່ຄວນ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢູ່ປະເທດເຮົາຍັງສືບຕໍ່ຂະ ຫຍາຍຕົວ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງປະເຊີນກັບບັນຫາການຂາດເຂີນນ້ຳ, ບັນຫາຄຸນນະ ພາບນ້ຳເຊື້ອມໂຊມ ແລະ ການຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງຂອງຊີວະນາໆພັນ ຊຶ່ງອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິເວດ (ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2014).

ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີສາຍນ້ຳໃຫຍ່ຫຼາຍສາຍເຊັ່ນ: ນ້ຳມັງ, ນ້ຳງຽບ, ນ້ຳຊັນ ແລະ ນ້ຳກະດິງ, ມີຫ້ວຍນ້ຳ, ໜອງ ນ້ຳ ແລະ ອ່າງນ້ຳ ທີ່ເປັນຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຫຼາຍແຫ່ງເຊັ່ນ: ໜອງປຶງ, ຫ້ວຍປາຄູນ, ໜອງຫຍ້າ, ໜອງມາຫຼັກສາໜອງຫຼົ່ມ, ໜອງນາແຊງ ແລະ ທົ່ງແສນ, ອ່າງຫ້ວຍສຽດ, ອ່າງກະດັນ, ອ່າງນ້ຳກາບ, ອ່າງນ້ຳເລິກ, ອ່າງກຸດຝ້າແມບເປັນຕົ້ນ ທີ່ເປັນບ່ອນທຳມະຫາກິນຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ເປັນທ່າແຮງໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ

ແຂວງ ເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ເຂົ້າສູ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ວຽກງານອຸດສາຫະກຳ, ຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ, ເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ, ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ, ເປັນແຫຼ່ງອາຫານ ແລະ ສ້າງລາຍໄດ້ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ. ຍັງເປັນແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງນົກ, ສັດນ້ຳ ແລະ ພືດຫຼາຍຊະນິດ. ລະບົບນິເວດຂອງໜອງຍັງເປັນບ່ອນສະໜອງການຜະລິດກະສິກຳ, ການປູກຝັງລ້ຽງສັດ (Darasuk, 2015). ຈາກການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກໜອງນ້ຳໃນໄລຍະຜ່ານມາເຖິງປະຈຸບັນ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານນ້ຳໃນການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານນ້ຳຂຶ້ນ-ລົງ, ບາງຈຸດແມ່ນມີລັກສະນະບໍ່ຍືນຍົງເຊັ່ນ: ການພັດທະນາທີ່ຢູ່ໄສ, ການພັດທະນາຜືນຖານໂຄງລ່າງ, ການຈັບຈອງດິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜືນທີ່ໜອງ (Kaewsu, 2009), ໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR, ກົມຄຸ້ມຄອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ກຊສ), ຊຶ່ງດຳເນີນຢູ່ເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປຶງ ເມືອງປາກຊັນ ຈຳນວນ 800 ha ກວມເອົາ 9 ບ້ານຄື: ບ້ານປາກປຶງ, ບ້ານປາກຊັນ, ບ້ານໂພສີ, ບ້ານໂພໄຊ, ບ້ານນາສົມມຸ່ມ, ບ້ານໂພນສະອາດ, ບ້ານສີສະອາດ, ບ້ານທ່າສີໄຄ ແລະ ບ້ານປັດຊຸມ. ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ 5 ປີ. ຊຶ່ງເລີ່ມນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2021 ຫາ 2025. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຝຶນຝູ້ເນື້ອທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍ ປຶງ ຂອງໂຄງການ ແມ່ນອີງໃສ່ການເປັນເຈົ້າການຂອງປະຊາຊົນ, ພາກສ່ວນລັດ ແລະ ໂຄງການ ແມ່ນຕອບສະໜອງງົບປະມານ, ເຕັກນິກວິຊາການ, ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ປະຊາຊົນ (Urban Ebs Lao PDR, 2023).

ຈຸດປະສົງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ເພື່ອປະເມີນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງປຶງ ຂອງໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR ພາຍໃນບ້ານປາກປຶງ ເມືອງປາກຊັນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີສຶກສາ

2.1 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ຜູ້ເຮັດວິໄຈໄດ້ໃຊ້ວິທີສຸມຕົວຢ່າງແບບບັງເອີນ (ຄອບຄົວໃດຢູ່ເຮືອນ ກໍ່ສຳພາດເລີຍ) ເນື່ອງຈາກປະຊາກອນຢູ່ຜືນທີ່ຢູ່ກະແຈກກະຈາຍຊຶ່ງຍາກໃນການເກັບຂໍ້ມູນ. ແລະ ຜູ້ວິໄຈຈຶ່ງກໍ່ໄດ້ກຳນົດເອົາປະຊາກອນກຸ່ມຕົວຢ່າງຕາມສຸດຂອງ (Taro Yamane, 1967), ຈາກປະຊາກອນທັງໝົດ 143 ຄອບຄົວ ໄດ້ປະຊາກອນກຸ່ມຕົວຢ່າງ 105 ຄອບຄົວ ເຊິ່ງສຳພາດຕົວແທນຂອງຄອບຄົວລະ 1 ຄົນ, ລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

$$n = \frac{N}{1 + N(E)^2}$$

N ແມ່ນຈຳນວນຄອບຄົວທັງໝົດ

n ແມ່ນຈຳນວນສຳພາດ

E ແມ່ນຄວາມຜິດດ່ຽງ

$$n = \frac{143}{1 + 143(0.052)^2} = \frac{143}{1.39} = 105$$

ຄອບຄົວ

2.2 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ເຄື່ອງມືໃນການເກັບລວບລວມຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ແບບສອບຖາມປະກອບດ້ວຍ 2 ພາກສ່ວນຄື:

ພາກສ່ວນທີ 1: ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງປະຊາຊົນກຸ່ມຕົວຢ່າງພາຍໃນບ້ານປາກປຶງ ປະກອບມີ: ເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ.

ພາກສ່ວນທີ 2: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນປະເມີນດາການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ດິນບໍລິເວນນ້ຳປາກປຶງ ປະກອບມີ ກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ກິດຈະກຳ ການສຳຫຼວດ, ອານາໄມຕະກອນ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ກິດຈະກຳ ການຕິດຕາມກວດກາສານ

ເຄມີຕົກຄ້າງ, ກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມທຶດິນ, ກິດຈະກຳ ການອະນຸມັດການຫັນປ່ຽນຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນ.

1) ການທົດສອບຄວາມສອດຄ່ອງຕາມເນື້ອໃນແບບສອບຖາມ (Content Validity) ຜູ້ສຶກສາໄດ້ສ້າງແບບສອບຖາມ ໄປຜ່ານຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຈຳນວນ 3 ທ່ານ ເພື່ອຝາກລະບົບຄວາມຖືກຕ້ອງໃຫ້ກົງຕາມເນື້ອໃນ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຈຸດປະສົງຂອງການສຶກສາ, ໂດຍໃຊ້ວິທີການຫາຄ່າສຳປະສິດ ຄວາມສອດຄ່ອງ (Index of Item -Objective Congruence: IOC) ຂອງ (Srisa-ard, 2002) ເຊິ່ງມີເກນໃນການຝາກລະບົບຄ່າ IOC ຕັ້ງແຕ່ 0.50 ຂຶ້ນໄປ ຖືວ່າເໝາະສົມສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້. ຜົນການທົດສອບໄດ້ຄ່າສຳປະສິດຄວາມສອດຄ່ອງທັງໝົດຂອງຄຳຖາມທຸກຂໍ້ ເທົ່າກັບ 0.96 ເຊິ່ງຜົນ ການທົດສອບຄ່າຄວາມທ່ຽງຕາມເນື້ອຫາສູງກວ່າເກນມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດ ໄວ້ແມ່ນ 0.50 ສະແດງວ່າແບບສອບຖາມມີຄວາມສອດຄ່ອງຢູ່ໃນເກນທີ່ ສາມາດນຳໄປໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການລວບລວມຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປໄດ້.

2) ການທົດສອບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງແບບສອບຖາມ (Reliability) ການສຶກສາໄດ້ສ້າງແບບສອບຖາມ ແລ້ວນຳໄປສະໜີຕໍ່ທີປຶກສາ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແລ້ວນຳໄປທົດສອບປະຊາຊົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງບ້ານໃກ້ຄຽງ ຈຳນວນ 30 ຄົນ ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແລ້ວນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາວິເຄາະຫາ ຄ່າຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງເຄື່ອງມື ໂດຍໃຊ້ວິທີການຫາຄ່າສຳປະສິດອານຟາ (Cronbach's Alpha Coefficient: a) ຂອງ (Taveerat, 1997) ເຊິ່ງມີ ເກນ 0.80 ຂຶ້ນໄປ ສະແດງວ່າແບບສອບຖາມມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຖື ສາມາດ ນຳໄປໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການລວບລວມຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປໄດ້. ຜົນການທົດສອບ ໄດ້ຄ່າສຳປະສິດອານຟາທັງໝົດຂອງຄຳຖາມທຸກຂໍ້ ເທົ່າກັບ 0.92 ເຊິ່ງ ຜົນການທົດສອບຄ່າເຊື່ອໝັ້ນຂອງແບບສອບຖາມສູງກວ່າເກນ ມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ແມ່ນ 0.80 ສະແດງວ່າແບບສອບຖາມມີຄວາມ ເຊື່ອຖືຢູ່ໃນເກນທີ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການລວບລວມຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປໄດ້.

2.3 ວິທີເກັບຂໍ້ມູນ

ສຳພາດປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຂອງໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR.

1) ປະເມີນກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ສະເພາະທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ນ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນ້ຳໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ;

2) ປະເມີນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນ 4 ແຜນງານຂອງໂຄງການທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳເຂດໜອງປຶງ ທັງໝົດ 31 ກິດຈະກຳ;

3) ສະພາບບັນຫາຕ່າງໆທີ່ພົບພາຍຫຼັງມີໂຄງການ;

4) ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕ່າງໆຕໍ່ກັບໂຄງການ;

5) ປະເມີນກິດຈະກຳ ການສຳຫຼວດອານາໄມຕະກອນ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ສາມາດກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຕະກອນ ແລະ ວັດສະດຸທີ່ຂວາງທາງການໄຫຼຂອງນ້ຳອອກ;

6) ກິດຈະກຳ ການຕິດຕາມກວດກາສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳ ການຕິດຕາມກວດກາສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ;

7) ກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມທຶດິນ ແລະ ໜ່ວຍໄກ່ເກຍຂັ້ນບ້ານ;

8) ກິດຈະກຳ ການອະນຸມັດການຫັນປ່ຽນຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນຖືກຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບຂອງກົດໝາຍທີ່ດິນ.

2.4 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການວິເຄາະ ກິດຈະກຳໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການມີສ່ວນຮ່ວມຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງປຶງ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ທຸກໆຄຳຕອບຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍອີງໃສ່ຈຳນວນຄັ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ມາເປັນຕົວຊີ້ວັດ ແລ້ວເອົາຄຳຕອບທີ່ເປັນຕົວເລກຂອງແຕ່ລະຄົນມາສັງລວມ ແລະ ຈັດລຽງ ແລ້ວນຳມາວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແມ່ນໄດ້ນຳເອົາຄ່າແຕ່ລະຄຳຕອບ ໂດຍໃຊ້ໂປຣແກມ Microsoft Excel, ໂດຍວິເຄາະຄ່າຄວາມຖີ່, ຄ່າສະເລ່ຍ, ສ່ວນຮ້ອຍ (%) ແລະ ການປະເມີນຄະແນນຄ່າສະເລ່ຍຂອງບັນດາກິດຈະກຳ ຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼັກການ (Rating Rating Percentage) ໃນ 5 ລະດັບ ຫຼັກການຂອງ (Likert, 1952) ໂດຍໄດ້ກຳນົດຊ່ວງຄະແນນຂອງສ່ວນຮ້ອຍທີ່ເທົ່າກັນ ເກນອະທິບາຍຜົນສຳເລັດຂອງບັນດາກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງປຶງ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດຄະແນນ 1-5 ເພື່ອປະເມີນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ບັນດາກິດຈະກຳ ຕາມເກນຄະແນນດັ່ງນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງມາດຕະຖານການໃຫ້ຄະແນນ

ຄະແນນ	ຄວາມໝາຍຄະແນນ
5	ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍສຸດ
4	ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍ
3	ເຂົ້າຮ່ວມປານກາງ
2	ເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍ
1	ເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍສຸດ

ເກນການແປຄວາມໝາຍຊ່ວງຄະແນນຂອງຄວາມຫ່າງຄ່າສະເລ່ຍ ເທົ່າກັບ 0.80 ຊຶ່ງໄດ້ຄຳມາຈາກການຄຳນວນໂດຍການໃຊ້ສົມຜົນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດລະດັບຄວາມຄິດເຫັນເຊິ່ງສຸດນີ້ແມ່ນໄດ້ນິຍົມໃຫ້ຫຼາຍ ແລະ ງ່າຍຕໍ່ການນຳໃຊ້

$$\text{ຊ່ວງຄະແນນ} =$$

$$\frac{\text{ຄະແນນສູງສຸດ}-\text{ຄະແນນຕໍ່າສຸດ}}{\text{ຈຳນວນຊັ້ນທີ່ແບ່ງ}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ຕາຕະລາງທີ 2: ຊ່ວງຫ່າງຂອງຄ່າສະເລ່ຍ

ຊ່ວງຂອງຄ່າສະເລ່ຍ	ແປຄວາມໝາຍ
4.21-5.00	ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍສຸດ
3.41-4.20	ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍ
2.61-3.40	ເຂົ້າຮ່ວມປານກາງ
1.81-2.60	ເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍ
1.00-1.80	ເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍສຸດ

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຈາກຜົນການວິເຄາະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR ເຊິ່ງໃນນີ້ ແມ່ນໄດ້ມີການສຶກ

ສາແຕ່ສະເພາະກິດຈະກຳທີ່ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມເທົ່ານັ້ນ ໂດຍມີລາຍລະອຽດ ດັ່ງນີ້:

3.1 ປະມົນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນໍ້າໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ

ກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະ ທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນໍ້າເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນໍ້າໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ ໂດຍອີງຕາມແຜນຂອງໂຄງການແລ້ວ 100%

ກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນໍ້າໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ ແມ່ນມີການດຳເນີນງານຢູ່ 3 ຄັ້ງຄື: ຄັ້ງທີ 1) ກອງປະຊຸມສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະ ການຄຸ້ມຄອງໄພນໍ້າຖ້ວມ 13 ບ້ານເປົ້າໝາຍ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.86$, 37.14%), ຄັ້ງທີ 2: ການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເພື່ອພັດທະນາແຜນຄຸ້ມຄອງໄພນໍ້າຖ້ວມແບບປະສົມປະສານ (ICFMS) ແລະ ຄຸ້ມຄອງປັບຕົວໂດຍອີງໃສ່ລະບົບນິເວດ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.90$, 38.09%) ແລະ ຄັ້ງທີ 3) ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມເພື່ອປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບແຜນການ ແລະ ງົບປະມານການຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ປະມົນຜົນຂອງປະຊາກອນໃນຕົວເມືອງ ເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນ ລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.86$, 37.14%).

ເນື່ອງຈາກວ່າກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວແມ່ນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນ (ລະດັບໜ້ອຍ) ເປັນກິດຈະກຳທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ສະເພາະທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນໍ້າໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ ເປັນກິດຈະກຳທີ່ທຳທາຍຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ.

3.2 ປະມົນການມີສ່ວນຮ່ວມກິດຈະກຳ ການສຳຫຼວດອານາໄມຕະກອນ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ສາມາດກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຕະກອນ ແລະ ວັດສະດຸທີ່ຂວາງທາງການໄຫຼຂອງນ້ຳອອກ

ກິດຈະກຳນີ້ຈຶ່ງໄດ້ແບ່ງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອອກເປັນ 2 ຊ່ວງຄື: ຊ່ວງທີ 1: ແມ່ນຈັດຂຶ້ນໃນຊ່ວງປີ 2023 ແລະ ຊ່ວງທີ 2 ແມ່ນຈັດຂຶ້ນໃນຊ່ວງປີ 2025 ໂດຍມີທັງໝົດ 7 ກິດຈະກຳຍ່ອຍຄື: 1) ສຳຫຼວດສາຍນ້ຳຫ້ວຍປີງໃນຄວາມຍາວ 3,6 km ເຊິ່ງມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.90$, 38.10%), 2) ຈ້າງແຮງງານປະຊາຊົນບ້ານເປົ້າໝາຍໂຄງການ (ເປັນບຸລິມະສິດ) ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວສູງ, ນັກຮຽນ ຫຼື ແຮງງານຈາກພາກສ່ວນອື່ນຖ້າຈຳເປັນວັນລະ 30-50 ແຮງງານ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນ ລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.90$, 38.10%), 3) ແນະນຳການນຳເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນຮັກສາຄວາມປອດໄພເວລາ ເຮັດວຽກ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນ ລະດັບກາງ ($\bar{x}=3.09$, 61.90%), 4) ກຳນົດຈຸດຖິ້ມຜິດບຸກລຸກ (ດິນລວມບ້ານ) ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ຕ້ອງການຝຶກທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດໃສ່ນາແລ້ວໄຖກົບໃຫ້ເປັນປຸຍຕາມຫລັກການກະສິກຳກຳນົດ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນ ລະດັບປານກາງ ($\bar{x}=3.09$, 61.90%), 5) ຈ້າງເຮືອຫາປາຂອງປະຊາຊົນຂົນເອົາຂີ້ເຫຍື້ອຂຶ້ນຈາກນ້ຳ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{x}=4.33$, 86%) 6) ຈ້າງລົດໄຖນາເດີນຕາມຂອງປະຊາຊົນແກ່ເສດຂີ້ເຫຍື້ອໄປຫາຈຸດທີ່ກຳນົດໄວ້ຕື່ມ ແລະ 7) ການປະມົນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພາຍຫຼັງຄົບ 32 ວັນ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=1.90$, 38.10%).

ເຫັນໄດ້ວ່າ 7 ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດແລ້ວ 100%. ໂດຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນໄດ້ເຮັດໄລຍະຫ່າງ

ກັນ 1 ປີ ຈົນມາເຖິງຕົ້ນປີ 2025, ສຳລັບກິດຈະກຳທີ່ປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍກວ່າໝູ່ ໃນເກນລະດັບ (ຫຼາຍສຸດ) ກິດຈະກຳທີ 5) ການຈ້າງເຮືອຫາປາຂອງປະຊາຊົນຂົນເອົາຂີ້ເຫຍື້ອຂຶ້ນຈາກນ້ຳ ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາຊົນມີເຮືອເປັນຂອງຕົນເອງ, ຮອງລົງມາ ແມ່ນກິດຈະກຳທີ 4) ກຳນົດຈຸດຖິ້ມຜິດບຸກລຸກ (ດິນລວມບ້ານ) ຫລື ບຸກຄົນທີ່ຕ້ອງການຝຶກທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດໃສ່ນາແລ້ວໄຖກົບໃຫ້ເປັນປຸຍຕາມຫລັກການກະສິກຳກຳນົດ ແມ່ນມີ ສ່ວນຮ່ວມໃນ (ລະດັບຫຼາຍ) ແລະ ສຳລັບກິດຈະກຳອື່ນໆ ແມ່ນປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນ (ລະດັບໜ້ອຍ) ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາຊົນບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທັງກົງ.

3.3 ປະມົນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ການຕິດຕາມກວດກາສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ

ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນຕໍ່ເນື່ອງກັນກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານທີ 3, ໃນການຕິດຕາມກວດກາສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນແບ່ງອອກເປັນ 1 ກິດຈະກຳຍ່ອຍຄື: ຈັດກອງປະຊຸມຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ແລະ ວິທີການກວດສອບສານຕົກຄ້າງໃນນ້ຳ ແລະ ຝຶດຜັກ ເຊິ່ງກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນ ລະດັບຫຼາຍ ($\bar{x}=3.42$, 68.57%) ເນື່ອງຈາກວ່າ, ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມທັງໝົດ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳທີ່ກອງປະຊຸມໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ສຳເລັດ (ຈົນປິດກອງປະຊຸມໃນຄັ້ງນັ້ນ).

3.4 ປະມົນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນ ແລະ ໜ່ວຍໄກ່ເກຍຂັ້ນບ້ານ

ກິດຈະກຳນີ້ແບ່ງອອກເປັນ 4 ກອງປະຊຸມຄື: ຊ່ວງທີ 1 ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ແມ່ນມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນລະດັບໜ້ອຍສຸດ ($\bar{x}=0.19$, 3.81%), ຊ່ວງທີ 2 ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຮ່າງພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນລະດັບໜ້ອຍສຸດ ($\bar{x}=0.19$, 3.81%), ຊ່ວງທີ 3 ກອງປະຊຸມຮັບຮອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ແລະ ໄກ່ເກຍຂັ້ນບ້ານ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ກິດຈະກຳ ໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=2.14$, 42.85%) ແລະ ຊ່ວງທີ 4 ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບຄະນະຮັບຜິດຊອບ ກົນໄກການຮ່ອງທຸກ ແລະ ໄກ່ເກຍ ຂັ້ນເມືອງ/ບ້ານ ແລະ ແຂວງ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=2.14$, 42.85%) ໂຄງການສ້າງຄວາມທົນທານຂອງປະຊາກອນໃນຕົວເມືອງ ເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທ່າແຮງຂອງລະບົບນິເວດ.

ໂດຍກິດຈະກຳທີ່ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນກິດຈະກຳການຈັດກອງປະຊຸມຮັບຮອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ແລະ ໄກ່ເກຍຂັ້ນບ້ານ ແລະ ການຈັດກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບຄະນະຮັບຜິດຊອບ ກົນໄກການຮ່ອງທຸກ ແລະ ໄກ່ເກຍ ຂັ້ນເມືອງ/ບ້ານ ແລະ ແຂວງ ທີ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມໃນ (ລະດັບປານກາງ) ເນື່ອງຈາກວ່າ 2 ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນໄດ້ຜ່ານຄັດເລືອກຄະນະຮັບຜິດຊອບແລ້ວຈຶ່ງນຳມາເຜີຍແຜ່ໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ແລະ ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ຄຳແນະນຳຕ່າງໆຈາກໂຄງການ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີ 2 ກິດຈະກຳທີ່ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນເກນ (ລະດັບໜ້ອຍສຸດ) ຄື: ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ແລະ ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຮ່າງພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳຫ້ວຍປີງ ຂັ້ນບ້ານ ເນື່ອງຈາກວ່າ 2 ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນມີແຕ່ອຳນາດການປົກຄອງ

ບ້ານ ແລະ ທີ່ດິນບ້ານເຂົ້າຮ່ວມຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນ 2 ກິດຈະການີ້ແມ່ນມີຈຳນວນໜ້ອຍ.

2.5 ປະເມີນການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ການອະນຸມັດການ ຫັນປ່ຽນຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນຖືກຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບຂອງກົດໝາຍທີ່ດິນ

ໂດຍອີງຕາມແຜນກິດຈະການີ້ ການອະນຸມັດການຫັນປ່ຽນຮູບ ແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນຖືກຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບຽບຂອງກົດໝາຍທີ່ດິນ ແມ່ນທາງໂຄງການມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະການີ້ຍ່ອຍທັງໝົດ 2 ຄັ້ງ.

ກອງປະຊຸມ ຄັ້ງທີ 1 ແມ່ນຈັດຂຶ້ນໃນປີ 2023 ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າ ຮ່ວມໃນລະດັບໜ້ອຍ ($\bar{x}=0.19, 3.81\%$) ເຊິ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງ ປະຊຸມນີ້ແມ່ນມີພຽງແຕ່ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ທີ່ດິນບ້ານເຂົ້າ ຮ່ວມເພາະວ່າ: ເປັນກອງປະຊຸມທີ່ຈັດຂຶ້ນເພື່ອເປັນກະກຽມແຜນທີ່ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແຕ່ລະບ້ານ ໂດຍມີການກໍ່ໄດ້ມີການປະສານ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດຳເນີນກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ ໃນ ການສ້າງແຜນທີ່ການຈັດແບ່ງຕອນດິນຂອງປະຊາຊົນບາຍໃນບ້ານ

ກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 2 ແມ່ນຈັດຂຶ້ນເພື່ອເປັນການປຶກສາຫາລື ຂັ້ນບ້ານ ໂດຍເນັ້ນໃຫ້ປະຊາຊົນຊື່ມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຊື້ຈຸດຕອນ ດິນຂອງຕົນເອງ ທີ່ອີງຕາມສິດການນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີຂອງຊາວບ້ານ ໃສ່ໃນແຜນທີ່ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງຈາກກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 1 ເມື່ອ ສຳເລັດຂັ້ນຕອນຕ່າງໆແລ້ວກໍ່ດຳເນີນການສ້າງແຜນທີ່ໂຄງການ ແລະ ຮັບຮອງເອົາຜືນທີ່ໂຄງການໂດຍ ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້ (ມຊ). ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມປານກາງ ມີຄ່າ ($\bar{x}=3.19, 63.81\%$)

ແຕ່ມາເຖິງປະຈຸບັນ (2025) ໄດ້ມີການລົງມືປະຕິບັດກິດຈະກຳ ສຳເລັດພຽງແຕ່ 2 ຄັ້ງ ເທົ່າກັບ 15.38% ເທົ່ານັ້ນ.

4. ວິພາກຜົນ

ການສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການຄຸ້ມຄອງ ດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງປຶງ ກໍລະນີສຶກສາ ບ້ານປາກປຶງ, ເມືອງປາກຊັນ, ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ຜົນການສຶກສາ ສຳລັບກິດຈະການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເພື່ອຜັດທະນາແຜນຄຸ້ມຄອງແບບມີ ສ່ວນຮ່ວມແຜນຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດ ບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳ, ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົກລົງຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບການສຶກ ສາຂອງ (Sombatmoonwong, 2013) ເຊິ່ງແບບທົດສອບຄວາມຮູ້ ໃນການອະນຸຮັກທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງຫຍ້າ, ວັດຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງ ປະຊາຊົນໃນການອະນຸຮັກທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳໜອງຫຍ້າ, ໂຄງການຝຶກ ອົບຮົມເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈໃນການອະນຸຮັກທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳໜອງຫຍ້າ ສອບຖາມຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ການເຂົ້າຮັບການ ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບການສຶກສາຂອງ (Phetintzee, 2021) ສຶກສາກ່ຽວກັບ ສຶກສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນ ການ ອະນຸລັກປ່າຍອດ ນ້ຳ ຫ້ວຍໂທນ ແລະ ພົບວ່າ ການມີ ສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາ ຊົນໃນການອະນຸລັກປ່າຍອດນ້ຳໂດຍ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນດ້ານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕົວ ຈິງຫຼາຍກວ່າວຽກງານອື່ນ ເຊັ່ນ: ມີ ສ່ວນຮ່ວມໃນການບົວລະບັດຮັກສາ, ການປູກຕົ້ນໄມ້, ການປ້ອງກັນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ເຂດປ່າສະ ຫງວນ, ປ່າຍອດນ້ຳ ແລະ ປ່າ ຕົ້ນນ້ຳ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ. ນອກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການເຂົ້າຮ່ວມກອງ ປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ, ການປະຕິບັດການແນະ ນຳ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດ ໝ

າຍທີ່ກຳນົດໄວ້. ກິດຈະກຳການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສ້າງຕັ້ງຄະນະ ກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອສະກັດກັ້ນຕໍ່ໄພນ້ຳຖ້ວມໂດຍທີ່ ມີປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານເຂົ້າຮ່ວມ. ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສ້າງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ການປັບໄໝຈາກຜູ້ຄົນ ລະເມີດລະບຽບຕ່າງໆ ສອດຄ່ອງກັບ (Phongsenpheng, 2022) ສຶກ ສາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນໃນການຄຸ້ມຄອງໜ້າເຂື່ອນນ້ຳອູ 4 ແລະ ພົບວ່າ: ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຂອງພາກລັດສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນ ກຳ ນົດລະບຽບ-ກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍ ພ້ອມທັງເຜີຍແຜ່ ແລະ ໃຫ້ມີ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ການເພີ່ມມາດ ຕະການໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ມີການວາງແຜນ, ການຝຶກ ອົບຮົມ ພ້ອມອຳນວຍຄວາມ ສະດວກ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ເຂົ້າມາ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງໜ້າເຂື່ອນນ້ຳ ອູ 4, ການປູກ ຈິດສຳນຶກໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ຄ້າຍຄືກັບ (Darasuk, 2015) ທີ່ໄດ້ສຶກສາການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຜືນທີ່ໜອງປຶງກຸດ ຝ້າແມບຂອງປະຊາຊົນຖືໄດ້ວ່າມີຄວາມຍືນຍົງເພາະວ່າ ປະຊາຊົນຍັງ ຄົງນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທຳມາຫາກິນແບບດັ້ງເດີມສ່ວນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ ຜິດກົດໝາຍຖືວ່າຜິດເຫັນນ້ອຍທີ່ສຸດ ນອກຈາກນີ້, ທາງບ້ານຍັງມີ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຫາປາປະເພດຕ່າງໆຢູ່ໃນເຂດ ປຶງກໍລະນີມີການລ່ວງລະເມີດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຜິດກົດໝາຍແມ່ນຈະມີ ການປັບໄໝຕາມລະບຽບການ ທາງບ້ານກໍ່ໄດ້ມີການກຳນົດຜືນທີ່ວັງ ສະຫງວນຂອງບ້ານ. ກິດຈະກຳການປ່ອຍປ່າ ໂດຍລວມແລ້ວປະຊາຊົນ ຖືວ່າມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືເປັນຢ່າງດີໃນການ ປະຕິບັດກົດລະບຽບທີ່ບ້ານວາງອອກ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ (Piyangsu, 2016) ມີສ່ວນຮ່ວມບໍລິຫານຈັດການຊັບພະຍາກອນຊາຍຝັ່ງບໍລິເວນ ຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງ ຊີວະວິທະຍາໃນຜືນທີ່ປ່າຊາຍເລນ ແລະ ຫາດໂຄນມາຈາກການປ່ອຍ ຂອງເສຍຈາກອຸດສາຫະກຳ, ໃນດ້ານການມີສ່ວນຮ່ວມພົບວ່າປະຊາຊົນ ໃນຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳມີລະດັບຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ. ຈັດກອງປະຊຸມຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ແລະ ວິທີການກວດ ສອບສານຕົກຄ້າງໃນນ້ຳ ແລະ ພຶດຜັກ ເຊິ່ງ ກິດຈະການີ້ແມ່ນມີແຜນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ຄັ້ງ ຈົນມາເຖິງປະຈຸບັນເຫັນວ່າທາງໂຄງການໄດ້ ມີການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດ ເຊິ່ງໃກ້ຄຽງກັບ (Nakwah & Chala, 2014) ເຂດກະສິກຳປອດສານພິດ ແລະ ຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເຂດກະສິກຳເຄມີໃນເຂດພັນເສົາ ເມືອງບາງກະປື ແຂວງພິສະນຸໂລກ ຊຶ່ງ ສຳຫຼວດສານອົງປະກອບຂອງນົກໃນບໍລິເວນຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເຂດ ກະສິກຳປອດສານພິດ ແລະ ຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳເຂດກະສິກຳເຄມີ ໃນ ການສຳຫຼວດຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງນົກໃນເຂດກະສິກຳປອດສານພິດ ປຽບທຽບກັບຜືນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳເຂດກະສິກຳເຄມີ ໃຊ້ວິທີການສຳ ຫຼວດຕາມຈຸດທີ່ກຳນົດ (Point count) ໂດຍກຳນົດຈຸດສຳຫຼວດໃນ ຜືນເຂດກະສິກຳປອດສານພິດ ແລະ ເຂດກະສິກຳເຄມີພາຍໃນຜືນທີ່. ກິດຈະກຳ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານທີ 3 ຄາດໝາຍ 1 ໃນກິດຈະກຳທີ 2 ເຫັນໄດ້ວ່າກິດຈະການີ້ ແມ່ນມີແຜນຈັດຝຶກອົບຮົມ ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ສານເຄມີເຂົ້າໃນ ການຜະລິດກະສິກຳ ໂດຍມີປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ 72 ຄົນ ຖືວ່າມີ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນລະດັບປານກາງ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ (Chanthavong, 2024) ເຊິ່ງ ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າກອງປະຊຸມສະຫຼຸບລະດູການຜະລິດ;ມີ ສ່ວນຮ່ວມປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ກອງປະຊຸມປີລະ 1 ຄັ້ງ;ມີສ່ວນຮ່ວມ ປັບປຸງກົດລະບຽບຂອງກຸ່ມສະມາຊິກຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳ;ໂດຍສະເລ່ຍການມີ ສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ສຳລັບການມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການແກ້ໄຂບັນຫານ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນຈາກຜົນການສຳພາດກຸ່ມຕວ ຢ່າງແມ່ນມີສ່ວນຮ່ວມໜ້ອຍເນື່ອງຈາກວ່າຜືນທີ່ດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ມີບັນຫາ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຜົນວິເຄາະການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການກໍານົດກົດລະບຽບການນໍາໃຊ້ນໍ້າພາຍໃນຄອງເພື່ອປັບປຸງແກ້ໄຂ ບັນຫາ. ການສໍາຫຼວດອານາໄມຕະກອນ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ສາມາດກໍາ ຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຕະກອນ ແລະ ວັດສະດຸທີ່ຂວາງທາງການໄຫຼຂອງນໍ້າ ອອກ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການສຶກສາຂອງ (Vongchankeo, 2023) ທີ່ໄດ້ສຶກສາຕະກອນທີ່ສະສົມ ສິ່ງເສດເຫຼືອ ໃນພື້ນອ່າງນໍ້າຫຸ້ມ, ຈໍາ ນວນບໍລິມາດຕະກອນ, ການກະຈາຍຂອງຕະກອນຕາມພື້ນທີ່, ເປີເຊັນ ຂອງຕະກອນຈົມຖິ້ມແລະ ລະດັບຕໍ່າ-ສູງຂອງຕະກອນທີ່ກະຈາຍຕາມ ພື້ນທີ່. ນອກຈາກນີ້ຍັງໄດ້ເອົາບໍລິມາດການເຊາະເຈື່ອນ (Erosion) ໃນ ອ່າງນໍ້າຫຸ້ມມາສົມທຽບກັນວ່າບໍລິມາດການຕົກຕະກອນໃນອ່າງເກັບນໍ້າ ສະແດງໃຫ້ເຫັນການຕົກຕະກອນຫຼາຍ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ການປະເມີນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໜອງປີງ ຂອງໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR ພາຍໃນບ້ານປາກ ປີງ ເມືອງປາກຊັນ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ພົບວ່າ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງດິນ ບໍລິເວນນໍ້າໜອງປີງ ຂອງໂຄງການ Urban Ebs Lao PDR ພາຍໃນ ບ້ານປາກປີງ ເມືອງປາກຊັນ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ພົບວ່າ ໃນແຕ່ລະ ກິດຈະກຳ ແມ່ນມີການດຳເນີນງານຢູ່ 3 ຄັ້ງ ໂດຍກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນເປັນ ວຽກຂອງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີແຕ່ ການຈັດຕັ້ງບ້ານເຂົ້າຮ່ວມ, ການເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ 39 ເທື່ອ, ສ່ວນ ບັນດາກິດຈະກຳກິດຈະກຳການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບສະເພາະ ທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີນໍ້າໃຊ້ໃນການຜະລິດພຽງພໍໃນລະດູແລ້ງ, ການສໍາຫຼວດອານາ ໄມຕະກອນ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ສາມາດກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຕະກອນ ແລະ ວັດສະດຸທີ່ຂວາງທາງການໄຫຼຂອງນໍ້າອອກ, ການຕິດຕາມ ກວດກາສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ, ການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມທີ່ດິນ ແລະ ໜ່ວຍໄກ່ເກຍຂັ້ນບ້ານ, ການອະນຸມັດການຫັນປ່ຽນຮູບແບບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນຖືກ ຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບຂອງກົດໝາຍທີ່ດິນ ໂດຍທຽບໃສ່ ເປີເຊັນການມີສ່ວນຮ່ວມ ($\bar{x}=3.19, 63.81\%$), ໂດຍລວມ, ກິດຈະກຳ ທັງໝົດຖືວ່າຍັງບໍ່ທັນສໍາເລັດຕາມເປົ້າໝາຍ ໃນດ້ານການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນວ່າກິດຈະກຳສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງມີລັກສະນະ "ການເຊີນເຂົ້າຮ່ວມ" ຈາກພາກເທິງລົງລຸ່ມ ແລະ ກໍານົດເປົ້າໝາຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແບບເຈາະຈົງ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ທົ່ວໄປສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ກິດຈະກຳທີ່ມີການມີ ສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍໄດ້ແກ່ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບສານເຄມີ ສະເລ່ຍ ($\bar{x}=3.42, 68.57\%$) ແລະ ການປຶກສາຫາລືເພື່ອຮັບຮອງແຜນທີ່ການ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ສະເລ່ຍ ($\bar{x}=3.19, 63.81\%$) ຖືວ່າເກນມີສ່ວນຮ່ວມ (ລະດັບຫຼາຍ) ເຊິ່ງເປັນເລື່ອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ຊຸມຊົນ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບາງກິດຈະກຳ ໂດຍ ສະເພາະການອະນຸມັດການຫັນປ່ຽນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ມີຄວາມຄ້າຍຄື ກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກວິຊາການໃນພື້ນຜູ້ທີ່ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າຢ່າງຍືນຍົງ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍຍິນຍອມວ່າ ຂໍ້ມູນ ທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງ ຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບ

ພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີງານຂອງຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍືນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຝ່າຍ ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- ສະພາແຫ່ງຊາດ. (2013). *ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ສະບັບປັບປຸງ)*. ສະບັບເລກທີ 026/ປປທ, ລົງ ວັນທີ 17 ມັງກອນ 2013.
- ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. (2014). *ຍຸດ ທະສາດຊັບພະຍາກອນນໍ້າແຫ່ງຊາດ ແຕ່ນີ້ເຖິງ 2025 ແລະ ແຜນດຳເນີນງານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປີ 2016-2020*. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ.
- ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. (2016). *ຍຸດ ທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານຊີວະນາໆພັນ ແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ສປປ ລາວ 2016-2025*. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ.
- Chankaew, C. (2014). *Basic principles of comprehensive water resource management*. College of Environment. Kasetsart University, Thailand.
- Chanthavong, S. (2024). Study of Participation from Related Sectors for Nam Po Demonsatration area Management of Vangvieng district, Vientiane Province, Lao PDR, *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 10(1), 60–69. Doi: <https://doi.org/10.69692/SUJMRD100160>. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/469>
- Darasuk, A. (2015). *Benefits from the use of natural resources in Kut Fa Map wetlands by Pha Pong villagers, Tha Pha Bat District, Borikhamxai Province*
- Sombatmoonwong, W. (2013). *Strategies for creating knowledge and understanding in land conservation around the Nong Ya River in Ban Kuai, Paksan District, Bolikhamxai Province*.
- Srisa-ard, B. (2002). *Introduction to Research (Revised Edition)*. (7th ed). Bangkok Thailand.
- IUCN. (2012). *Management plan for Ramsar area*. Bueng Kiat Ngoen, Pathumporn District, Chao Pa Sak Province, Lao PDR, 2013-2017
- Kaewsu, U. (2009). *A study of people's thinking about education for local administrators*. King Prajadhipok's Institute, Bangkok, Thailand.
- Likert, R. A. (1952). *A Technique for the Development of Attitude Scales*. *Educational and Psychological Measurement*, 12, 313-315.
- Nakwah, O., & Chala, S. (2014). *Diversity of birds in wetlands of organic agricultural areas and wetlands of chemical agricultural areas in Pansawo area,*

- Bang Kapi District, Phitsanulok Province, Thailand.
- Phetinzee, T. (2021). *Study public participation of people in conservation watershed forest of Houyton*. Department of Water Resources Development and Management, Faculty of Water Resources, National University of Laos, Lao PDR
- Phongsenpheng, P. (2022). *Study the participation of the people in the management of the pageNam Ou Dam 4*. Department of Water Resources Development and Management, Faculty of Water Resources, National University of Laos, Lao PDR.
- Piyangsu, P. (2016). *A study and assessment of participatory coastal resource management in Don Hoi Tua wetlands*. Samut Songkhram Province, Thailand.
- Taveerat, P. (1997). *Behavioral and Social Science Research Methods*. (7th ed). Bangkok: Srinakharinwirot University, Prasarnmit Campus.
- Urban Ebs Lao PDR. (2023). *Huai Ping Wetland Management Plan*. Paksan District, Borikhamxai Province
- Vongchankeo, S. (2023). The Sediment Accumulated Volume in the Reservoir Effected Agricultural Production. Department of Meteorology and Hydrology, Faculty of Water Resource, National University of Laos, Lao PDR. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 9(4) , 290–298.
Doi: <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/529>. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/469>
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis, 2nd Edition*, New York: Harper and Row.